

Zprávy z Herzogwaldu

Nr. 12

30. 11. 2024

Vzpomínkové setkání v Herzogwaldu - Lesích 29. června 2024

Dne 29. 6. 2024 v 15 hodin jsme se setkali uprostřed bývalé hlavní ulice dnes již zaniklé obce Herzogwald-Lesy. Daniel Říčan, místopředseda historicko-vlastivědné společnosti Moravian v Suchbátce nad Odrou, přivítal 30 účastníků a poskytl všem stručné informace o plánovaném programu dne. Za krásného letního počasí jsme se vydali směrem k hornímu konci obce na bývalý evangelický hřbitov, který byl v loňském roce pracně zbaven stromů a křovin manželi Petrou a Patrikem Pleských. Obvodová zeď je stále dobře zachovalá a jednotlivé náhrobky jsou opět rozeznatelné. Na tomto hřbitově byli od roku 1876 do roku 1945 pohřbíváni evangelíci z Herzogwaldu, kteří patřili ke sboru v obci Křišťanovice.

Úvodní seznámení a informace o programu dne

Prohlídka bývalého evangelického hřbitova

Poté jsme se vydali dolů, směrem ke středu bývalé obce. Cestou jsme po pravé straně minuli nově zbudovaný vysoký dřevěný kříž, který nedávno nechala postavit Lesní správa Budišov nad Budišovkou na místě starého a již poškozeného kříže. Procházeli jsme kolem nových informačních tabulek, označujících někdejší významnější budovy, jako dům číslo 6 (dědičná rychta), katolický kostel, památník padlým v 1. světové válce, škola a fara. Bohužel katolický kostel s přilehlým hřbitovem a obvodovou zdí už není rozeznatelný, na místo kostela upozorňuje jen informační tabulka.

Nový kříž od Lesní správy

Památník padlým v 1. světové válce – letos odkrytý podstavec

Asi 30 metrů od hlavní vesnické ulice, v blízkosti bývalého domu č. 53, zprovoznil Daniel Říčan s přáteli starou studnu u potoka, z níž je opět možné získávat čerstvou pitnou vodu. Následně jsme se přesunuli k centrálnímu místu našeho setkání u bývalého domu č. 99, kde jsme si udělali krátkou přestávku s občerstvením.

Centrální stanoviště s občerstvením

Naše cesta pokračovala k dolnímu konci bývalé obce, kolem tzv. misijního kříže, který byl v křoví blízko hlavní cesty objeven v roce 2023. Další zastávkou bylo místo u hlavní cesty, blízko bývalé modlitebny sboru Jednoty bratrské, u domu č. 108. Zde jsme již v roce 2014 společně s německými rodáky postavili a odhalili pamětní kámen a v roce 2017 zde byla umístěna informační tabule popisující historii založení obce Herzogwald a místního bratrského sboru. Věřící této evangelické komunity byli potomky původní Jednoty bratrské. Na tomto místě se nyní konala společná bohoslužba pod vedením Noemi Kulíkové, laické kazatelky evangelického sboru v Odrách. Bohoslužba zdůraznila jednotu všech věřících a základní hodnoty všech křesťanských učení.

Následovaly projevy členů historicko-vlastivědné společnosti Moravian, místopředsedy Daniela Říčana a Daniela Dvorského, který má na starosti zahraniční členy spolku. Rudolf Körper, který se v Herzogwaldu v roce 1938 narodil, vyprávěl o svých zážitcích z dětství do roku 1945 a následném osudovém vysídlení obyvatel v roce 1946. Karl-Heinz Körper jako zástupce bývalých obyvatel Herzogwaldu zdůraznil význam tohoto setkání pro zachování a zpřístupnění dědictví obce, stejně jako pro společné projekty, intenzivně rozvíjené od roku 2014. Na této vzpomínkové akci byl přítomen rovněž starosta obce Dvorce, pan Jan Božovský, který pronesl uvítací slovo. Poukázal na naši společnou historii a její význam pro vzájemné porozumění mezi národy. Při této příležitosti byly uděleny pamětní medaile společnosti Moravian s podobiznou J. A. Komenského třem německým členům – Karlu-Heinzi Körperovi, jeho synu Alexanderovi a bratru Rudolfovi. Medaile jako výraz uznání za dlouholetou podporu projektu Herzogwald předal výše jmenovaným předseda společnosti Jáchym Pantálek.

Společná bohoslužba v místě u bývalé bratrské modlitebny

Předávání pamětních medailí – Jáchym Pantálek a K.Heinz Körper, vlevo Petr Bill

Program pokračoval návštěvou hřbitova Jednoty bratrské na dolním konci bývalé vesnice, který je stále ještě dobře patrný ve svahu vlevo od hlavní cesty. Věřící z místního bratrského sboru, jejichž jména uvádí na jaře instalovaná informační tabule vedle vchodu, zde byli pohřbíváni do roku 1945. Zůstaly zde pouze zbytky márnice a několika náhrobků, obvodová zeď je však stále poměrně dobře zachovalá. Hrob posledního zdejšího kazatele Wilhelma Schulze, který zde byl pohřben jako poslední ze všech v říjnu 1945, vyznačuje nedávno položený nový náhrobek.

Skupinové foto účastníků setkání před hřbitovem Jednoty bratrské, zcela vpravo Rudolf Körper (nar. 1938)

Obnovená náhrobní deska kazatele Wilhelma Schulze

Zájemci měli možnost obhlédnout bývalý dům č. 132, který je společně s domem č. 136 jediným dobře zachovalým domem bývalé vesnice. Tento dům, postavený v roce 1929, dnes slouží českému majiteli k víkendovým pobytům. Rudolf Körper starší (otec Karl-Heinze Körpera) se svou rodinou zde našel domov od roku 1941 až do vysídlení v roce 1946.

Rudolf Körper před domem č. 132, kde strávil své dětství

Na závěr jsme se všichni setkali opět na místě uprostřed bývalé vesnice k posezení a menšímu občerstvení. Poděkování patří Janě Řičanové a Evě Dvorské i dalším, kteří při pohoštění pomáhali. Celou dobu se tohoto setkání aktivně účastnil současný místopředseda společnosti Moravian Daniel Řičan, „duchovní otec“ regionálního projektu Herzogwald. Lubomír Kuc, technický asistent společnosti, významně pomohl s technickým zázemím a fotodokumentací. Jáchym Pantálek s Matějem Slívou, příznivcem Moravianu, natočili pomocí dronu z celé akce video. Jako tlumočnická a kontaktní osoba pro obecné dotazy se osvědčil zejména Petr Bill. Na akci nechyběli manželé Petra a Patrik Pleských, kteří náš projekt dlouhodobě a významně podporují. Bohužel se nemohl zúčastnit pan revírník Ing. Bláha, zástupce s. p. Lesy ČR, s nímž jako se správcem tohoto území rovněž spolupracujeme. Také starosta města Budišov nad Budišovkou, pan Ing. Patrik Schramm, který naši práci podporuje, se nemohl z rodinných důvodů dostavit. Přijelo však i několik českých pamětníků, kteří toto místo dříve navštěvovali nebo zde bydleli po roce 1945.

Popsaná akce byla vyvrcholením desetiletého úsilí společnosti Moravian a jejích příznivců v tomto místě s cílem nejen ukázat návštěvníkům, jak zde žili konkrétní lidé, ale poukázat i na duchovní rozměr, který měl významnou roli v dějinách obce, a v neposlední řadě i na výjimečnost okolní krajiny.

Z celkových 30 účastníků bylo 18 z České republiky, z toho 6 členů společnosti Moravian, z Německa a Rakouska bylo účastníků 12, vesměs členů rodin Körper a Krockner.

Zprávu sepsal Daniel Dvorský